

พรม (ลูกผสม) พันธุ์ วว. ๔ (Phrom TISTR 4)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
 ที่อยู่ 35 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12120
 โทรศัพท์ 02-577-9000

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

พรม พันธุ์ วว. 4 (*Mitrephora (keithii* x *tomentosa*)) เป็นลูกผสมของพืชสกุลมหาพรม ที่เกิดจากการผสมข้ามชนิด ระหว่าง กลายหรือมหาพรม (*Mitrephora keithii* Ridl.) (แม่พันธุ์) และมะปวนหรือลำดวนดง (*Mitrephora tomentosa* Hook. f. & Thomson) (พ่อพันธุ์) พัฒนาพันธุ์โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เริ่มคัดเลือกต้นแม่พันธุ์ และพ่อพันธุ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 และทำการผสมในปี พ.ศ. 2555 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้จำนวนต้นกล้า 15 ต้น ออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2557 จากนั้นจึงปลูกทดสอบการเจริญเติบโต และตรวจสอบระยะเวลาการออกดอก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 – 2559 ในปี พ.ศ. 2559 ทำการขยายพันธุ์โดยวิธีการต่อกิ่งลูกผสมดังกล่าว ณ ฝ่ายเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) โดยมี ดร. อนันต์ พิริยะภัทรกิจ สังกัดฝ่ายเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เป็นนักปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย พรม (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Mitrephora (keithii</i> x <i>tomentosa</i>) วงศ์ Annonaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก
ราก	รากเป็นระบบรากแก้ว (tap root) มีลักษณะช่วงโคนโตแล้วเรียวเล็กลงจนถึงปลาย และมีรากแขนง (lateral root) รากอ่อนสีน้ำตาลอ่อน รากแก่สีน้ำตาลเข้ม
ต้น	เป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็ก (perennial plant) ความสูงของลำต้น 1.5 - 2 เมตร เปลือกลำต้นสีน้ำตาลอ่อน และผิวเรียบ
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปใบหอก (lanceolate) มีก้านขน กว้าง 4 – 6 เซนติเมตร ยาว 12 – 15 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม (acuminate) ขอบใบเรียบ (entire) เส้นใบเห็นเด่นชัด แผ่นใบหนา สีเขียวเข้ม
ดอก	ดอกเดี่ยว ดอกมีกลิ่นหอม ดอกบานเต็มที่ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก 3 – 4 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง (sepal) จำนวน 3 กลีบ กลีบดอก 6 กลีบ เรียง 2 ชั้น กลีบดอกชั้นนอก (outer petals) จำนวน 3 กลีบ สีเหลืองอ่อน กว้าง 1.8 – 2.2 เซนติเมตร ยาว 2 – 2.5 เซนติเมตร กลีบดอกชั้นใน (inner petals) จำนวน 3 กลีบ เป็นลายตามยาวสีแดง โคนกลีบ

ดอกสีขาว บริเวณปลายกลีบโค้งติดกัน ความกว้าง 1.2 – 1.6 เซนติเมตร ยาว 1.6 – 2 เซนติเมตร โดยรอบมีเกสรเพศผู้ (stamen) จำนวน 104 – 110 อัน ยาว 1.5 – 1.8 มิลลิเมตร เกสรเพศเมีย (pistil) ลักษณะเป็นแท่งมีขนปกคลุม จำนวน 7 – 8 อัน ยาว 1.7 – 1.8 มิลลิเมตร ปลายยอดของเกสรเพศเมียมีลักษณะเป็นตุ่ม (capitate stigma) สีเหลืองใส ทำหน้าที่จับละอองเรณู (pollen)

ผล ผลกลุ่ม (aggregate) มีผลย่อย 5 – 6 ผล สีเขียว เมื่อผลแก่จะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.8 – 4.5 เซนติเมตร เมล็ดสีน้ำตาลอ่อน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.5 – 0.6 เซนติเมตร

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุตั้งแต่เมล็ดงอกจนกระทั่งออกดอก 1 ปี
2. การเรียงตัวของใบค่อนข้างห่าง ทำให้ทรงพุ่มโปร่ง
3. สามารถออกดอกได้เร็ว

ลักษณะเด่น

1. ดอกมีขนาดเล็กกว่ากลาย (แม่พันธุ์) และมะป่วน (พ่อพันธุ์) แต่จะมีลักษณะพิเศษ คือ กลีบดอกชั้นนอกจะสั้นกว่ากลีบดอกชั้นใน
2. ออกดอกตก สามารถออกได้ดีตลอดทั้งปี
3. ดอกมีกลิ่นหอมคล้ายกลาย (แม่พันธุ์)
4. สามารถปลูกเลี้ยงเป็นไม้กระถางได้

พรหม (ลูกผสม) พันธุ์ วว. ๔ (Phrom TISTR 4)